

งานเภสัชกรรม

Dolu can q anywhere

ภก.ชนะเขต ไชยวัต, ภญ.ปานฝัน เสาะวิธิ, ภญ.พรเพ็ญ ครุณัยธร และภญ.ชญญรัตน์ เกียรติธำริธนา

ที่มา เหตุผลและปัญหา

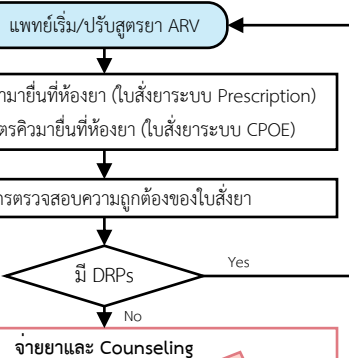
โครงการบริหารทางเภสัชกรรมผู้ป่วยนอกที่ได้รับด้านเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ มุ่งเน้นเพื่อค้นหาปัญหาจากการใช้ยาต้านเอชไอวี ประเมินและหาแนวทางแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวกับความร่วมมือในการใช้ยา เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถควบคุมปริมาณไวรัสให้อยู่ในระดับที่ไม่สามารถตรวจพบได้ (viral undetectable) และมีความปลอดภัยจากการใช้ยา

แนวทางการตรวจวินิจฉัยรักษาและป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ประเทศไทย ปี 2563 รวมถึงองค์การอนามัยโลก ได้แนะนำให้ใช้ dolutegravir เป็นหนึ่งในสูตรยาที่เลือกใช้เป็นอันดับแรก ดังนั้นจึงมีอัตราการใช้เพิ่มมากขึ้นทั้งในกรณีเริ่มยาและปรับสูตรการรักษา ซึ่งในช่วงปี 2562 ถึง 2563 มีผู้ป่วยในโครงการฯ จำนวน 166 ราย ที่ได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับการรับประทานยา โดยมีผู้ป่วย 5 ราย ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ยา (Drug related problems, DRPs) ทั้งการรับประทานยาผิดวิธี การรับประทานยาและอาหารเสริมที่มีอันตรกิริยากับยารวมถึงการจัดการอาการไม่พึงประสงค์จากยาที่ไม่เหมาะสม อีกทั้งมีผู้ป่วยจำนวนหนึ่งที่ได้รับการให้คำปรึกษาจากเภสัชกรแต่ไม่สามารถกลับไปพบแพทย์ตามนัดเกี่ยวกับการใช้ยาภายหลังได้ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามได้ถูกต้องและเหมาะสมอย่างเพียงพอ

วัตถุประสงค์

- ผู้ป่วยมีความรู้เกี่ยวกับการรับประทานยา dolutegravir เพิ่มมากขึ้น
- ผู้ป่วยมีความพึงพอใจในรูปแบบการให้บริการ

ลักษณะโครงการ

จ่ายยาและ Counseling

ระยะที่ 1

ปัญหาที่พบ: เมื่อมีการเริ่มยาต้านเอชไอวีสูตรใหม่หรือเปลี่ยนสูตร ผู้ป่วยยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา

ได้พัฒนาเรื่อง: จัดทำเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับยา dolutegravir

ระยะที่ 2

ปัญหาที่พบ: ผู้ป่วยบางกลุ่มที่ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล เช่น ผู้ป่วยสูงอายุ และผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านการมองเห็น ได้พัฒนาเรื่อง: จัดทำวิดีโอให้ความรู้เกี่ยวกับยา dolutegravir และทำ QR code แบบไปรษณีย์เอกสารให้ความรู้

ผลการปฏิบัติการ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลดำเนินการ (1 ปี 0 เดือน)		
		ก่อนดำเนินการ	หลังดำเนินการ	
			ครั้งที่ 1 (มี.ค. 64- เม.ย. 64)	ครั้งที่ 2 (มี.ย. 64- มี.ค. 65)
ผู้ป่วยมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา dolutegravir เพิ่มมากขึ้น	ผู้ป่วยร้อยละ 90 ตอบแบบประเมินความเข้าใจได้ถูกต้องครบ 3 ข้อ	53.33	85.71	93.33
อัตราความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการรับบริการ	ร้อยละ 80	77.14	82.85	91.25

ประโยชน์/การขยายผล

ตามแนวทางการตรวจวินิจฉัยรักษาและป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ประเทศไทย ปี 2563 และแนวทางการรักษาจากทั่วโลก รวมถึงองค์การอนามัยโลก ได้แนะนำให้ใช้ dolutegravir เป็นหนึ่งในสูตรยาที่เลือกใช้เป็นอันดับแรก ซึ่งมีคนไข้จำนวนมากที่แพทย์เลือกเปลี่ยนสูตรการรักษาจากสูตรอื่นๆ มาใช้ dolutegravir จากการจัดทำเอกสารให้ความรู้ และเพิ่ม QR code ที่แนบไฟล์วิดีโอพร้อมเสียงบรรยายเกี่ยวกับกรรับประทานยา dolutegravir ทำให้เภสัชกรที่จ่ายยามีสื่อที่ช่วยให้สามารถอธิบายข้อมูลยาแก่ผู้ป่วยได้ในการบริการที่จำกัดทั้งด้านสถานที่และระยะเวลาการให้บริการ โดยที่ผู้ป่วยได้รับข้อมูลที่จำเป็นครบถ้วน และกลับไปพบแพทย์ตามนัดได้อย่างถูกต้อง ซึ่งส่งผลให้ผู้ป่วยสามารถติดตามอาการไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้นและจัดการได้อย่างทันที่

จากเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับยา dolutegravir ทางผู้จัดทำคิดว่าสามารถพัฒนาต่อยอดไปยังสูตรการรักษาอื่นๆ ที่แนะนำตามแนวทางการรักษา เพื่อให้ผู้ป่วยที่ได้รับยาสูตรอื่นๆ ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาต้านเอชไอวี ที่ถูกต้อง เหมาะสมและมีความปลอดภัยจากการใช้ยาในระยะยาว

สรุป

จากการพัฒนาเอกสารให้ความรู้ ซึ่งมี QR code ที่แนบไฟล์วิดีโอพร้อมเสียงบรรยาย เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถกลับไปพบแพทย์ตามนัดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเกี่ยวกับกรรับประทานยา dolutegravir ได้ด้วยตนเอง พบว่าผู้ป่วยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับประทานยา dolutegravir ที่ถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ผู้ป่วยยังมีความพึงพอใจในรูปแบบของสื่อที่นำเสนอ ทำให้มั่นใจว่าผู้ป่วยจะสามารถรับประทานยาได้อย่างถูกต้อง มีความปลอดภัยจากการใช้ยาและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างเหมาะสมในระยะยาว

ตัวอย่างเอกสารและวิดีโอให้ความรู้

